

ODBER A ODOSIELANIE BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU NA VYŠETRENIE

Mgr. Petronela Osacká, PhD.

**Univerzita Komenského v Bratislave,
Jesseniova lekárska fakulta v Martine,
Ústav ošetrovateľstva,
November 2011**

Vyšetrenia biologického materiálu

<i>(Bio)chemické</i>	
<i>Hematologické</i>	
<i>Mikrobiologické</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bakteriologické vyšetrenie ▪ sérologické vyšetrenie ▪ virologické vyšetrenie ▪ parazitologické vyšetrenie ▪ mykologické vyšetrenie
<i>Mikroskopické</i>	
<i>Toxikologické</i>	
<i>Bioptické</i>	

Fázy vyšetrenia biologického materiálu

1. Predanalytická (podstatná z hľadiska odborných činností sestry)

- príprava pacienta
- odber biologického materiálu
- identifikácia vzorky
- predspracovanie materiálu
- transport a uchovávanie vzorky

2. Analytická počas, ktorej sa vykoná analýza vzorky. Sestra sa riadi všeobecnými zásadami odberu.

3. Interpretačná, v ktorej sa výsledok porovná s referenčnými hodnotami.

Ochrana sestry pri odbere biologického materiálu

- Pri odbere sestra musí používať individuálne ochranné pomôcky (jednorazové ochranné rukavice, ochranný odev, tvárovú masku a okuliare)
- Sestra nikdy nesmie ohýnať, lámať ani baliť ihly (napr. spätné nasadzovanie krytov) a odhodí ich do určeného obalu
- Sestra kryje poškodenú kožu vodotesnou náplastou
- Pri pichnutí použitou ihlou - **ranu nechá niekoľko minút krváčať, potom asi 5-10 minút dôkladne vymýva mydlovou vodou a dezinfikuje antiseptikom**
- O každom poranení musí urobiť vedúci oddelenia - záznam. V prípade kontaminácie poranenia biologickým materiálom sa odporúča vyšetriť protilátky HIV a HbsAg. Prvé vyšetrenie - do 3 dní po poranení a ďalšie o 3,6 a 12 mesiacov

Odosielanie a transport odobratého biologického materiálu

Odoslanie materiálu z hľadiska času :

- **ihned'** (napr. vzorka na bakteriologické vyšetrenie, kultiváciu a citlivosť, pO₂ do 5 minút po odbere)
- **do 30 minút** (napr. acidobázická rovnováha, mineralogram)
- **do 60 minút** (napr. krvná skupina, kvalitatívne vyšetrenie moču)
- **do 120 minút** (napr. vyšetrenie spúta)
- **do druhého dňa** možno uchovať materiál, ako je plazma alebo sérum v chladničke

Súbôr pomôcok k odberom

Bibliografické zdroje

OSACKÁ, P. a kol. *Techniky a postupy v ošetrovateľstve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

www.bbraun.sk

www.medleader.sk

www.biotestmed.com

www.varitec.med-sales.de

www.stefajir.cz

www.isips.org/blood_sampling_equipment.php